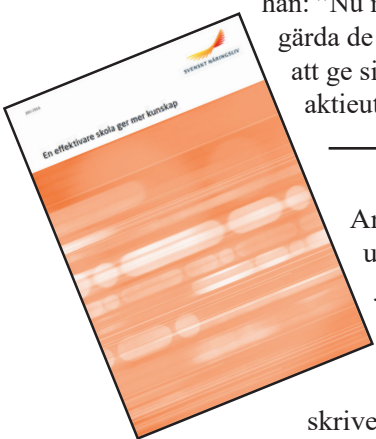

Nya rapporter om skola och integration

Forskarna på IFN skriver emellanåt rapporter för externa organisationer. Under senare tid har Magnus Henrekson (och doktoranden Sebastian Jävervall) skrivit en skolrapport för IVA. Henrik Jordahl är författare till en rapport om kvalitetsarbete i skolan (Svenskt Näringsliv). Och Andreas Bergh har för tankesmedjan Fores skrivit om integration av nyanlända.

”En effektivare skola ger mer kunskap” av Henrik Jordahl, fokuserar på skolors kvalitets- och effektiviseringsarbete och hur detta påverkar elevernas prestationer. Han har jämfört det systematiska kvalitetsarbetet hos de tre största friskoleföretagen (Academedia, Internationella engelska skolan och Kunskapsskolan) och tre kommuner av jämförbar storlek (Stockholm, Uppsala och Gävle). ”Kommunernas systematiska kvalitetsarbete framstår i denna jämförelse som eftersatt. De stora skolföretagen arbetar mer systematiskt och välorganiserat med uppföljning, analys och åtgärder” skriver Jordahl. På *DN Debatt* förklarar han: ”Nu måste regeringen se till att åtgärda de faktiska problemen i stället för att ge sig på friskolornas vinster och aktieutdelningar”.

Andreas Bergh, IFN och Lunds universitet, har för tankesmedjan Fores skrivit rapporten **”Hela staden – varför vinner vi inte (mer) på invandringen?”**. Bergh

skriver att de stora stötestenarna för invandrare att ta sig in på arbetsmarknaden är oflexibla arbetsmarknadsinstitutioner (kollektivavtal och höga lögstälöner) samt att Sverige hittills velat ha integrering framför etniska enklaver som exempelvis Chinatown och Little Italy i New York. Bergh förklarar att om lågkvalificerad arbetskraft betalas lägre lön så får före-

Oavsett hur vi mäter har de svenska skolresultaten fallit kraftigt sedan mitten av 1990-talet. Alla grupper – från avancerad till elementär nivå – har förskjutits nedåt, förklarar professor Magnus Henrekson och doktoranden Sebastian Jävervall, i rapporten **”Svenska skolresultat rasar – vad vet vi?”** (IVA). Rapporten är tänkt att fungera som bakgrund till de nya PISA- och TIMSS-undersökningar för 2015 som presenteras senare i höst. ”För att kunna dra välgrundade slutsatser behöver dessa jämföras med tidigare resultat. De sammanställningar som hittills funnits har antingen några år på nacken eller så är de partiella”, förklarar rapportförfattarna.

Hela staden

– Bryt segregationen

– BRYT SEGREGATIONEN

Andreas Bergh

FORES

tagen lägre kostnader. Vilket i sin tur, i en konkurrensutsatt ekonomi, återspeglas i lägre priser för konsumenterna. Han ställer frågan om vi verkligen bara ska satsa på utbildning för att bekämpa rasism och segregation. Svaret är enligt Bergh att vi bör satsa både på utbildning och att reformera arbetsmarknaden

för att fler utlandsfödda ska komma in på den svenska arbetsmarknaden och därmed kunna försörja sig själva.

IFN:s forskningsresultat publiceras i olika kanaler. All forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas studier som under senaste tiden accepterats för sådan publicering.

Ola Andersson, Topi Miettinen, Kaisa Hytönen, Magnus Johannesson och Ute Stephan, "Subliminal Influence on Generosity". *Experimental Economics*.

I studien undersöks om undermedvetna signaler kan påverka vår generositet. I ett experiment får deltagare skänka pengar till välgörenhet. Det visar sig att personer med altruistisk (osjälvisk) personlighet ger 10–17 procent mer pengar om de utsätts för undermedvetna signaler med altruistiska kopplingar.

Johan Klaesson och **Özge Öner**, "Location of Leisure – The New Economic Geography of Leisure Services". *Leisure Studies*.

Utbudet av fritidsverksamhet växer. Här studerar forskarna hur efterfrågan styr detta utbud. De finner att variationer i efterfrågans räckvidd i hög grad styr utbudet. Exempelvis ser de en lokal "hemmamarknadseffekt" på biografier och konstetablissemang, det vill säga en oproportionerlig koncentration av dessa verksamheter.

Andreas Bergh, Margareta Dackehag och Martin Rode, "Are OECD Policy Recommendations for Public Sector Reform Biased against Welfare States? Evidence from a New Database", *European Journal of Political Economy*.

OECD ger regelbundet råd till sina medlemsländer om ekonomisk politik och reformer. Denna artikel sammanfattar och kvantifierar dessa råd från 1980-talet fram till 2005. Reformbehovet i de flesta länder minskade under tidsperioden, men det finns inget tydligt samband mellan OECD:s råd och vilka reformer länderna faktiskt genomfört.

Daniel Waldenström, "Wealth-Income Ratios in a Small, Developing Economy: Sweden, 1810–2014", *Journal of Economic History*.

I denna studie analyseras Sveriges nationalförmögenhet under 200 år. Resultaten visar att svenskarna var fattiga under 1800-talet och tvingades låna utomlands för att finansiera industrialiseringen. Under 1900-talet var Sverige likt andra västländer. Den skattefinansierade välfärdsutbyggnaden höll dock tillbaka privat förmögenhetsbildning mer än i andra länder.

Christian Huse och **Nikita Koptug**, "Bailing on the Car That Wasn't Bailed out: Bounding Consumer Reactions to Financial Distress", *Journal of Economics & Management Strategy*.

När konsumenter köper en bil vill de även senare kunna köpa reservdelar. Därför kan köplusten påverkas negativt om det finns risk för att biltillverkaren kan gå i konkurs. I motsats till tidigare studier visar forskarna i denna uppsats att antalet sålda bilar markant minskar när en biltillverkare är nära konkurs.

Erik Grönqvist och **Jonas Vlachos**, "The Effects of Teacher's Cognitive and Non-Cognitive Abilities on Student Achievement", *Labour Economics*.

Betyg, kognitiva och sociala förmågor har fallit kraftigt bland nyblivna ämneslärare. Effekterna av dessa förmågor på elevers studieresultat är dock mycket små i genomsnitt, men skiljer sig mellan olika elevgrupper. Bland manliga lärare har lärarnas egna betyg en positiv effekt på elevernas resultat, men inte bland kvinnliga lärare.

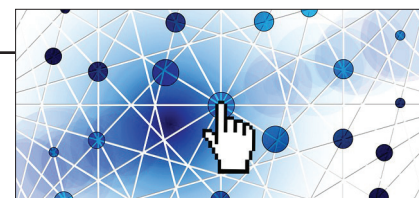
Özge Öner, "Retail Productivity: The Effects of Market Size and Regional Hierarchy", *Papers in Regional Science*.

I denna studie visar forskaren att den lokala marknadens storlek är viktig för produktiviteten för fristående butiker belägna i centrum, medan den [större] regionala marknaden verkar ha en lika stor inverkan på butiker belägna i och utanför centrum.

Johan Wennström, "A Left/Right Convergence on the New Public Management? The Unintended Power of Diverse Ideas", *Critical Review*.

Varifrån kommer idéerna till styrmodellen New Public Management (NPM) i den offentliga sektorn? Nästan utan undantag har dessa beskrivits som nyliberala. I denna artikel visas dock att kritiserade NPM-reformer i svenska skolan har sin idémässiga grund i både höger- och vänsterpolitik. Tillsammans har de båda politiska lägren begränsat svenska lärares autonomi.

Seminarium den 28 november kl. 12–13.30 om digitalisering,
läs mer på ifn.se

IFN:s styrelse besökte digitala företag i Värnamo

Jenny Lindén Urnes, ledamot i IFN:s styrelse, talade på ett frukostmöte i konsthallen Vandalorum. Åhörare var en stor skara företagare från Värnamo med omnejd. Övriga talare var Michael Treschow, Sverker Matin-Löf och Magnus Henrekson, som presenterade IFN och dess forskning.

IFN:s styrelse besökte företagen BLB Industries (ovan) och Garantell i Värnamo. Garantell är i full färd med att automatisera tillverkningen av maskinskydd i form av gallerkonstruktioner. Mikael Axelsson, vd, berättade om och visade verksamheten. BLB är ett nystartat företag som har en världens största 3D-printrar. På bilden ses Tomas Burman, vd BLB, förklara affärsidén.

Kort och gott

- Simon Ek har anställts på IFN som ordinarie forskningsassistent. Simon kommer närmast från IFAU där han under sommaren 2016 arbetat som forskningsassistent. Han har en masterexamen från Uppsala universitet.
- Assar Lindbeck, IFN, och Stockholms universitet, har tilldelats *Global Economy Prize* 2016. Priset delas ut av Kiel Institute for the World Economy. Priskommittén består till största delen av tidigare vinnare, som flertalet även är nobelpristagare i ekonomi.
- Per Hjerstrand, IFN, har utsetts till biträdande redaktör för den vetenskapliga tidskriften *Macroeconomic Dynamics* som ges ut av Cambridge Journals.
- Daniel Waldenström har anställts som forskare på IFN. Han kommer närmast från en professur vid Uppsala universitet och forskar för närvarande vid Paris School of Economics. Daniel Waldenström var tidigare verksam på IFN 2006–2011.
- Under hösten gör två amerikaner studentpraktik en eftermiddag i veckan på IFN. Båda studerar en termin på Handelshögskolan i Stockholm. Isaac Yassky kommer från Wesleyan University. Han studerar religion och nationalekonomi. Henry Jiang studerar neurovetenskap och nationalekonomi på Swarthmore College.

Debatt & politik i urval

1 sept | Magnus Henrekson i samtal med Kurt Lundgren om hans bok *Landet Lagom och framtiden*. I samtalet deltog även Bi Puranen, Institutet för Framtidsstudier, under ledning av Kenneth Abrahamsson, adjungerad professor LTU. Arrangör var ABF Stockholm.

2 sept | Per Skedinger deltog i ett seminarium i Paris arrangerat av France Stratégie (franske premiärministerns politiska råd). Han inledde en diskussion med titeln "The right tool to reduce inequalities?". Foto: France Stratégie photo/Th.Marro

11 sept | Ola Andersson presenterade forskning på Hjärnfestivalen på Kulturhuset i Stockholm. Syftet var att öka allmänhetens medvetenhet om hjärnforskningens fördelar och de forskningsframsteg som tas. Foto: Nika Dominika Seblova/Hjärnfestivalen.

14 sept | Mårten Blix talade på ett seminarium i riksdagen med moderaternas arbetsgrupp kring delningsökonomi. Gruppen leds av Jessica Rosencrantz, M, och i den ingår ledamöter från trafik-, närings-, skatte-, arbetsmarknads-, finans- och miljöutskottet.

29 sept | Nationalekonomiska Föreningen arrangerade en konferens vid Göteborgs universitet. Från IFN deltog en rad forskare: Joachim Tåg, Johanna Rickne (i bild), Olle Folke (i bild), Martin Ljung samt doktorand Louise Johannesson. Flertalet forskare presenterade egna studier.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev

Redaktör för Nyheter från IFN: Elisabeth Precht, elisabeth.precht@ifn.se; tfn 08-665 4525.